

Inhoud

Les 1

Programma's inrichten 1

Start je InDesign, Photoshop of Illustrator voor het eerst op, dan zullen deze zelden optimaal ingesteld staan voor jouw specifieke werkzaamheden. Door eerst je software in te richten werk je niet alleen efficiënter, maar ook gezonder. Hoe minder je de muis gebruikt hoe beter. Bij elke muisklik moet je eigenlijk de vraag stellen of deze wel nodig was. Je ontwerpcarrière begint dan ook met het inrichten van je programma. Gelukkig is het niet nodig dit voor elk project te doen, want vrijwel alle instellingen zijn te bewaren. Het maken van voorinstellingen, het instellen van voorkeuren en het creëren van sjablonen kan je veel tijd besparen en is een essentieel onderdeel van je werkzaamheden.

InDesign-werkruimte	3
InDesign-voorkeuren	5
InDesign-stalen	7
Rijk zwart	9
InDesign-regelpaneel	10
InDesign-sjabloon	11
Photoshop-werkruimte	13
Photoshop-handeling	14
Photoshop-gereedschappen	14
Scripts Events Manager	17
Illustrator inrichten	19
Illustrator-werkruimte	19
Illustrator-vormwidgets	21
Illustrator-gereedschap Groep selecteren	22
Illustrator-kleurstalen	24
Illustrator-lagen	26
Illustrator-symbolen	27
Over symbolen	28
Illustrator-sjabloon maken	29

Les 2

Gestructureerd werken in InDesign 31

Begin je aan professionele publicaties, dan zul je deze gestructureerd moeten opmaken en de spelregels moeten volgen.

Nieuw document	32
Kolommen en marges	33
Afloop en witruimte	34
Voorinstellingen bewaren, aanpassen of wissen	35
Controle en aanpassingen	37
Plakbord	38
Werkruimte kiezen en een eigen werkruimte maken	39
Microsoft Word-bestand importeren	40
Meer over het rode plusje	44
De alineastijl 'Platte tekst' maken	45
Alineastijlen toepassen	50
De alineastijl 'Tussenkop' maken	52
Waarom geen harde return?	54
Basislijnraaster	57
Het basislijnraaster instellen	59
Waarom het basislijnraaster?	61
De alineastijl 'Kop' maken	62
Aandachtspunten	68
Overschrijvingen herkennen en verhelpen	68
Voorkeur instellen	69
Tekenstijlen	70
Het selecteren van tekst	72
Alineastijlen uitwisselen	73
Een kleur toepassen	77
Een foto plaatsen	79
Aanpassen van afbeeldingen	81
Een logo plaatsen	82
Een kleurvlak plaatsen	84
Opslaan	86
Exporteren en klantproef	87
PDF voor drukwerk	90
Over PDF/X	93
Een pakket maken	94

Stramien en pagina's in InDesign 99

Wanneer je een publicatie maakt die uit meer dan één pagina bestaat, kun je deze het best in InDesign maken. Illustrator kan weliswaar met meerdere tekengebieden werken, maar mist onmisbare functies als paginanummers en stramienpagina's.

Het werken met pagina's kan een riskante handeling zijn, want je gooit snel de verkeerde pagina's in de prullenmand. Kom je daar te laat achter dan kan deze fout een hoop extra werk opleveren. In deze les leer je wat de meest veilige werkwijze is.

Stramienpagina's zijn naast de alineastijlen de belangrijkste onderdelen van InDesign die je onder de knie moet zien te krijgen. Op stramienpagina's plaats je onderdelen die je op elke pagina terug wilt laten komen. Beheers je het werken met alineastijlen en stramienpagina's, dan ben je in staat om een degelijke professionele publicatie op te zetten.

Een document opzetten met meerdere pagina's	100
Navigeren binnen een groot document	104
Lagen maken	107
Over lagen in InDesign	108
Stramienpagina's	110
Herhalende elementen	111
Afbeeldingen passend maken	114
Paginanummers	119
Het totaal aantal pagina's weergeven	122
De stramienpagina Geen	123
Lay-outaanpassingen	125
Stramienpagina's dupliceren	126

Een logo uitwerken in Illustrator 131

Alle logo's worden gemaakt in Illustrator. Simpelweg, omdat Illustrator de beste gereedschappen beschikbaar heeft en met vectoren werkt en dus eindeloos schaalbaar is. Om een goede vormkwaliteit te garanderen zul je een aantal technieken onder de knie moeten zien te krijgen.

Is het logo goedgekeurd, dan moet het nog technisch worden uitgewerkt. Hoe zorg je dat het logo door iedere drukker kan worden verwerkt? Voor het gebruik op een snijplotter en plakfolie moet het logo nog verder uitgewerkt worden. Een lijndikte kun je namelijk niet snijden. Het mes snijdt of het snijdt niet maar kan niet dikker snijden. Voor zeefdruk op textiel moet je rekening houden met overvul. Dit is dus een behoorlijk technische les, maar bestudeer deze les grondig. De opdrachtgever moet er op kunnen vertrouwen dat jouw logo voor iedereen, dus ook voor de kledingfabrikant in het verre oosten, bruikbaar is.

Uitwerken en exporteren	139
Vullingen uitsparen	147
Kleurscheidingen maken	149
Overvul aanbrenge	152
Lettertypen activeren	154
Toegevoegde lettertypen	156
Geïnstalleerde lettertypen	156
Verwijderde lettertypen	157
Geüploadde lettertypen	157

Letterbewerking in Illustrator 159

Je zit aan je ontbijt en kijkt eens goed naar de verpakking van je ontbijtgranen. Best complex eigenlijk die tekst met al die dubbele lijnen rondom de letter. Je komt deze ook nog tegen op het etiket van de allesreiniger, de snoepverpakking en dat maffe T-shirt van je buurman. Je loopt tegen de meest extreme tekstvormgeving aan en het is allemaal gemaakt in Illustrator.

Illustrator is het oudste programma van Adobe en is rond 1987 ontwikkeld om optimaal gebruik te maken van de PostScript-taal. We hebben veel te danken aan deze uitvinding en menig ontwerper krijgt dan ook vochtige ogen wanneer het programma Illustrator ter sprake komt. Veel ontwerpers die gevraagd worden naar hun favoriete gereedschap kwamen met Illustrator als antwoord. Het is zeker geen makkelijk programma. Sterker nog, Illustrator is meedogenloos. Het programma genereert vrijwel geen foutmeldingen en laat je lekker doormoderen op een verkeerde keuze die later pas desastreus blijkt te zijn. Ik overdrijf misschien, maar ik raad je aan om vooral netjes te werken. Het zogenoemde wildklikken is geen goed idee in Illustrator. Maar genoeg schrik aangejaagd, het is en blijft het favoriete programma van de grafische ontwerper.

Opgeblazen letters	167
Voorbeelden	173
Tekst rondzetten	175
Aangeklede letters	183
Over omhulsel vervormen	185
Firefly-teksteffecten	190

Reclame technieken in Photoshop 195

In mijn carrière als trainer heb ik bij veel reclamebureaus lesgegeven en daarbij goed om me heen gekeken. Zo heb ik een aantal praktische en eenvoudige technieken verzameld, eigen gemaakt en aangepast. Vervolgens heb ik die in mijn eigen database opgeslagen. Dat moet jij ook doen, want je kunt niet alles onthouden. Wanneer iemand mij vraagt: maak eens letter van goud met een weerspiegeling in het water, dan moet ik ook mijn aantekeningen erbij halen. Dat soort technieken moet je dan ook niet uit je hoofd leren. Je moet weten waar je deze technieken kunt vinden. Het gaat vaak om een schuifregelaar en een mengmodus die alleen maar voor dat ene effect bruikbaar zijn en nergens anders voor. Begin daarom met het maken van een eigen database waarin je allerlei effecten bewaart. Misschien kun je ze pas voor de kerstbanner van volgend jaar of de barbecueparty van de zaak gebruiken, maar je hebt ze wel paraat staan. Om je op weg te helpen leer je in dit hoofdstuk verschillende technieken die naar eigen wens zijn aan te passen.

Vorbereiding	196
Over Camera Raw	199
Over slimme objecten	209
Over penselen	214
Over laagmaskers	222
Over Dekking en Vul	237

Een cover maken in Photoshop 239

In deze les leer je niet alleen hoe je een portret vrijstaand maakt met behulp van kunstmatische intelligentie, maar ook hoe je daarbij de beruchte 'fringe' te lijf gaat. Je zult gedurende de les meer vertrouwd raken met belangrijke laagtechnieken zoals 'Layer Clipping', laaggroepen, laagmaskers en aanpassingslagen. Je leert ook hoe je kleurverlopen op verschillende manieren kunt toepassen.

Als oefening maak je een magazinecover waar het fotomodel met haar hoofd voor de titel staat. Dit is een techniek die je overal om je heen ziet. Met laagmaskers heb je deze klus snel geklaard. Daarna komt de vraag of je het ontwerp als Photoshop-bestand moet aanbieden of dat je het ontwerp beter naar InDesign kunt brengen. In dit hoofdstuk leer je verschillende scenario's en weet je ook waarom je bepaalde keuzes maakt.

Je pakt tijdens het ontwerp ook nog meer kennis mee over het werken met het Camera Raw-filter. Door ook hier gebruik te maken van kunstmatische intelligentie maak je met een paar muisklikken snel een bruikbare kleurcorrectie.

In deze les zul je ook merken dat de typografische opties in de programma's vrijwel identiek werken, en daarom kun je de opgedane typografische kennis uit InDesign ook inzetten in Photoshop en Illustrator.

De cover in InDesign verwerken	264
Over de overvloeimodus	270
Vermenigvuldigen (Multiply)	270
Bleken (Screen).....	271

Sjablonen voor sociale media 273

Photoshop kent een hele brede doelgroep: fotografen, grafisch ontwerpers, architecten en webdesigners. Ik heb lesgegeven in ziekenhuizen, meubelzaken, bij de politie en aan patisserieën en ze gebruiken allemaal Photoshop voor hun socialemedia-uitingen. Voor de ene doelgroep was de huidtint van levensbelang, terwijl voor de andere 'als het er maar lekker uitziet', het uitgangspunt was. Photoshop is wat dat betreft een allemansvriend. Photoshop is niet voor alle socialemedia-uitingen het meest bruikbare gereedschap. Voor een Instagram Carrousel biedt bijvoorbeeld Illustrator een betere oplossing. Wil je een video verwerken dan is Photoshop weer een logische keuze. Voor alle publicaties geldt dat je altijd meerdere gereedschappen nodig hebt. Het blijft altijd een uitdaging om het juiste programma voor de juiste bewerkingen te kiezen. Je krijgt vast met een schroevendraaier ook wel een spijker de muur in, maar een hamer is natuurlijk veel handiger. Zo is het ook met de software die je gebruikt. Die keuze is ook nog eens lastiger te maken, omdat de programma's steeds meer op elkaars stoel gaan zitten.

In dit hoofdstuk leer je hoe je met Photoshop en Illustrator sjablonen opzet voor gebruik op sociale media en ondertussen kom je ook meer te weten over slimme objecten, laagmaskers en filters.

Socialemedia-afmetingen.....	274
Afbeelding voor Instagram.....	275
Instagram-carrousel	292

Controleren en exporteren

303

Er komt een moment waarbij je afscheid moet nemen van je ontwerp en het de wijde wereld in moet sturen. De ontvanger zal jouw ontwerp van alle kanten kritisch bekijken. Is er wel afloop ingesteld en heeft het ontwerp het juiste bestandsformaat? InDesign helpt je gelukkig om de meest voorkomende vergissingen te voorkomen. Bij Illustrator en Photoshop zul je zelf op het een en ander moeten letten. Verdiep je daarom in de aanleverspecificaties en preflightprocedures.

Illustrator-workflow	304
.ai	310
.eps	312
.svg	315
.pdf	316
Exporteren voor schermen	318
Middelen exporteren	320
Kopiëren vanuit Illustrator	321
Van Illustrator naar InDesign	321
Van Illustrator naar Photoshop	321
Photoshop-workflow	322
Afmeting en resolutie	322
Kleuromvang	325
Opslaan in Photoshop	328
.psd	329
.tif	330
.jpg	330
Opslaan voor web	331
Exporteren als	333
InDesign Preflight	334
Over koppelingen	336

Achtergrondinformatie

Technieken

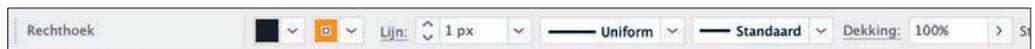
In de lessen kom je op verschillende plaatsen, aanvullende informatie tegen. Deze informatie is niet noodzakelijk voor het volgen van de les maar geeft je wel meer technische informatie over de behandelde opties. Om je snel naar deze informatie te brengen zie je hier de pagina's waar deze informatie te vinden is.

Rijk zwart	9
Over symbolen in Illustrator	28
Meer over het rode plusje van InDesign	44
Waarom geen harde return in InDesign?	54
Waarom het basislijn raster?	61
Metrisch of optisch spatiëren?	66
Het selecteren van tekst	72
Een kleur toepassen	77
Aanpassen van afbeeldingen	81
Over PDF/X	93
Navigeren binnen een groot document	104
Over lagen in InDesign	108
Afbeeldingen passend maken	114
Letters activeren met Adobe Fonts	154
Over Camera Raw	199
Over slimme objecten	209
Over penselen	214
Over laagmaskers	222
Over de overvloeimodus	270
Socialemedia-afmetingen	274
Over koppelingen	336

Programma's inrichten

Wanneer je de software geïnstalleerd hebt, kun je aan het werk gaan. Start je een programma voor het eerst op, dan staat dit zo ingesteld als Adobe vindt dat dit moet worden aangeboden. Men gaat daarbij uit van de beginnende gebruiker. Voor de grafisch ontwerper, en eerlijk gezegd ook voor de beginner, staan Photoshop, InDesign en Illustrator niet bruikbaar ingesteld. Soms werken deze instellingen je zelfs tegen. Maak daarom eerst een aantal praktische instellingen en bewaar deze, voordat je aan een project begint. Dit scheelt niet alleen werk, maar de kans op fouten is ook een stuk kleiner. Gelukkig hoef je deze instellingen over het algemeen maar één keer in je carrière te maken.

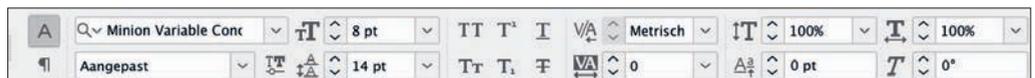
Het is soms verwarrend dat elk programma om een andere aanpak vraagt. Zo werkt InDesign vooral met voorkeuren, Photoshop met voorinstellingen en Illustrator met sjabloondocumenten. Een mooi voorbeeld van onnodige verwarring is het brede deelvenster bovenaan je document. In InDesign heet dat deelvenster **Regelpaneel (Control)**, in Illustrator heet het deelvenster **Beheer (Control)** en in Photoshop, **Opties (Options)**.

Het deelvenster Beheer van Illustrator.

Het deelvenster Opties van Photoshop.

Het deelvenster Regelpaneel van InDesign.

Leer jezelf ook aan met toetsen en toetsencombinaties te werken. Het gebruikmaken van toetsen werkt niet alleen sneller, maar het is ook nog eens gezonder en je maakt bovendien minder fouten. Eigenlijk moet je bij elke muisklik jezelf afvragen: was deze klik eigenlijk wel nodig? Kijk daarom naar pagina 10, voor de meest praktische toetsen.

In dit hoofdstuk leer je welke keuzes je maakt om de drie programma's naar jouw wens in te richten. Misschien heb je zelf andere ideeën over het inrichten en dat is natuurlijk prima. Maak het vooral *jouw* programma.

*Adobe nodigt je uit om mee te denken over hun software. In InDesign en Illustrator vind je in het menu **Help** de optie **Fout/functieaanvraag indienen** (Submit Bug/Feature request).*

Sommige gebruikers hebben twee keer zo veel muisklikken nodig voor hetzelfde logo. Het overmatig gebruik van de muis kan blessures veroorzaken.

Talent van gorilla eindelijk erkend

Het nieuws is dankzij onze ochtendkrant nu overal in den lande bekend. De overheid heeft besloten de afrikaanse laaglandgorilla tot nationaal symbool van het koninkrijk te kiezen. Na langdurig beraad en heftige discussie kwam vanochtend het hoge woord eruit: 'De gorilla is van ons!'. Onze premier sprak het volk met vrochtige ogen toe: 'Een groot moment voor onze vaderlandse geschiedenis! Ondanks het oog van vele honderdduizenden hield de volksleider het niet droog. Later is ons ter ore gekomen dat het toilet reeds vele uren bezet werd gehouden door een jaerlangse regen geweld in de bosgroep. Onze premier werd daardoor hien eerste slachtoffer.

Interview
Oms voor buitenstaanders een helder beeld te schetsen heeft de redactie de moedige genomen zich te verdiepen in dit wonderlijke schepsel. Het idee om een onnavens laaglandgorilla naar de studio te halen voor een diepte-interview werd later bevestigd. Ons medelidven gaat dan ook uit naar de familieleden van de dapperen... doorstaende interviewee. Na dit dramatisch verlopen interview hebben zich spontaan vele donoren aangemeld. Maar helaas kon, ook na lang puzzelen, geen compleet gerestaureerd worden samengesteld, zodat onze diersbare medewerker voortaan zonder door het leven moet.

Safari
Zoals bekend staan gorilla's er om bekend een van nature grote aanleg te hebben voor bijlarten. In Afrika is dit helaas altijd zelfloof. Maar dankzij een oplettende toerist uit Heerhogewoord kunnen wij met zekerheid vaststellen dat de Afrikaanse laaglandgorilla wel degelijk in staat is het groene lakem te bespeelen. De toerist, beter bekend als Hendrik Terlouw, was met gezin op safari tijdens de onlusten van 1976. Na vele malen lastig gevallen te zijn door opgewonden bavianen, besloot het gezin uit te wijken naar de graslanden van Sierra

Leone. Het gezin was echter niet op de hoogte van de risico's die dit met zich meebracht. Dat bleek al gauw uit het feit hun gids niet meer achter het stuur bleek te zitten ondanks het feit dat het voertuig reeds twee uur lang in hoge snelheid door het grasland beweeg. Dit gegeven werd nogmaals bevestigd doordat het voertuig zich onbevoegd richting een kudde rhinocerosen bewoog. Al gauw kwam het opvallende karakter van de rhinoceros op indrukwekkende manier tot uitdrukking... Doordat het safari-voertuig, ondanks vreesde pogingen van mevrouw Terlouw, van geen wijken wild, doorkruiste het wchiel met grote vuurbalheid het samenrijn van de rhinocerosen. Het mannelijk deel van de kudde zette met grote gedrevenheid de achtervolging in. Dat dit niet groot succes gepaard ging bleek wel uit het feit dat van het voertuig in kwestie nooit meer iets terug gevonden is. Gelukkig heeft de familie Terlouw op tijd het voertuig kunnen wchellen. Ook het feit dat mevrouw Terlouw nog enkele uren in volle galop op de rug van een rhinoceros heeft doorgebracht... heeft de familie geen kwaad gedaan. Inte-

Extra nieuwsbulletin

Talent van gorilla eindelijk erkend

Het nieuws is dankzij onze ochtendkrant nu overal in den lande bekend. De overheid heeft besloten de afrikaanse laaglandgorilla tot nationaal symbool van het koninkrijk te kiezen. Na langdurig beraad en heftige discussie kwam vanochtend het hoge woord eruit: 'De gorilla is van ons!'. Onze premier sprak het volk met vrochtige ogen toe: 'Een groot moment voor onze vaderlandse geschiedenis! Ondanks het oog van vele honderdduizenden hield de volksleider het niet droog. Later is ons ter ore gekomen dat het toilet reeds vele uren bezet werd gehouden door een actiegroep tegen geweld in de bosgroep. Onze premier werd daardoor hun eerste slachtoffer.

Interview
Oms voor buitenstaanders een helder beeld te schetsen heeft de redactie de moedige genomen zich te verdiepen in dit wonderlijke schepsel. Het idee om een onnavens laaglandgorilla naar de studio te halen voor een diepte-interview werd later bevestigd. Ons medelidven gaat dan ook uit naar de familieleden van de dapperen... doorstaende interviewee. Na dit dramatisch verlopen interview hebben zich spontaan vele donoren aangemeld. Maar helaas kon, ook na lang puzzelen, geen compleet gerestaureerd worden samengesteld, zodat onze diersbare medewerker voortaan zonder door het leven moet.

Safari
Zoals bekend staan gorilla's er om bekend een van nature grote aanleg te hebben voor bijlarten. In Afrika is dit helaas altijd zelfloof. Maar dankzij een oplettende toerist uit Heerhogewoord kunnen wij met zekerheid vaststellen dat de Afrikaanse laaglandgorilla wel degelijk in staat is het groene lakem te bespeelen. De toerist, beter bekend als Hendrik Terlouw, was met gezin op safari tijdens de onlusten van 1976. Na vele malen lastig gevallen te zijn door opgewonden bavianen, besloot het gezin uit te wijken naar de graslanden van Sierra

Leone. Het gezin was echter niet op de hoogte van de risico's die dit met zich meebracht. Dat bleek al gauw uit het feit hun gids niet meer achter het stuur bleek te zitten ondanks het feit dat het voertuig reeds twee uur lang in hoge snelheid door het grasland beweeg. Dit gegeven werd nogmaals bevestigd doordat het voertuig zich onbevoegd richting een kudde rhinocerosen bewoog. Al gauw kwam het opvallende karakter van de rhinoceros op indrukwekkende manier tot uitdrukking. Doordat het safari-voertuig, ondanks vreesde pogingen van mevrouw Terlouw, van geen wijken wild, doorkruiste het wchiel met grote vuurbalheid het samenrijn van de rhinocerosen. Het mannelijk deel van de kudde zette met grote gedrevenheid de achtervolging in. Dat dit niet groot succes gepaard ging bleek wel uit het feit dat van het voertuig in kwestie nooit meer iets terug gevonden is. Gelukkig heeft de familie Terlouw op tijd het voertuig kunnen wchellen. Ook het feit dat mevrouw Terlouw nog enkele uren in volle galop op de rug van een rhinoceros heeft doorgebracht... heeft de familie geen kwaad gedaan. Inte-

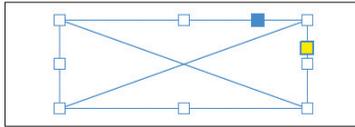
Extra nieuwsbulletin

Door alleen de letter W in te drukken zie je een printvoorbeeld van je ontwerp (rechts). Druk je nogmaals op de letter W dan zie je weer de normale weergave met alle hulplijnen enzovoort. (links).

InDesign-werkruimte

Je begint elk InDesign-project met het inrichten van het programma. Je gebruikt daar zogenoemde werkruimten (*workspaces*) voor. De standaardwerkruimte van InDesign heet **Essentiële elementen** (*Essentials*). Helaas is deze indeling niet bruikbaar voor het produceren van een grafische publicatie. Een werkruimte die veel beter werkt, vind je in het menu **Venster** (*Window*) ► **Werkruimte** (*Workspace*) ► **Geavanceerd** (*Advanced*). Hiermee worden alle belangrijke deelvensters geactiveerd. Om er zeker van te zijn dat deze werkruimte compleet is, moet je nogmaals naar het menu **Venster** (*Window*) ► **Werkruimte** (*Workspace*), Kies uit het submenu **Geavanceerd opnieuw instellen** (*Reset Advanced*). Een werkruimte is niet *responsive*. Deze past zich dus niet automatisch aan, wanneer je met twee beeldschermen gaat werken. Op dit moment moet je dus voor elke beeldschermconfiguratie een andere werkruimte maken. Werk je met een laptop en heb je een klein beeldscherm? Dan moet je een eigen werkruimte maken. De werkruimte **Geavanceerd** laat namelijk belangrijke functies niet zien wanneer je beeldscherm te klein is. Om een geschikte werkruimte te maken voor laptops volg je deze stappen:

1. Kies uit het menu **Bestand** (*File*) ► **Nieuw** (*New*) ► **Document**. De instellingen van het document zijn nog niet van belang. Klik op **Maken** (*Make*).
2. Sleep diagonaal een afbeeldingskader met het gereedschap **Rechthoekkader** (*Frame Tool*) en houd dit kader geselecteerd.

3. In het deelvenster **Regelpaneel** (*Control*) zou je nu deze knoppen aan de rechterzijde moeten zien. **1**

Werk je met een laptop, dan kan het zijn dat je deze knoppen niet ziet. Voer in dat geval de volgende stappen uit. Kies uit het deelvenstermenu **2** van het deelvenster **Regelpaneel** (*Control*) ► **Aanpassen** (*Customize*). Er verschijnt nu een dialoogvenster. Klik op het driehoekje voor het woord **Object**. Er verschijnt nu een lijst met opties (zie volgende pagina). Verwijder de vinkjes bij **Container en inhoud selecteren**

Een werkruimte is niets anders dan: welke deelvensters staan open en waar staan deze op het beeldscherm?

 *Pas op met de Tab-toets. Druk je deze toets eenmaal in dan verdwijnen alle deelvensters. Druk de Tab-toets nogmaals in om alle deelvensters weer zichtbaar te maken. Dit werkt ook in Photoshop en Illustrator. Houd je bij het indrukken van de Tab-toets ook de Shift-toets ingedrukt, dan zal het deelvenster **Gereedschappen** (*Tools*) niet verdwijnen.*

*Je kunt het dialoogvenster snel oproepen door op het raderwiel te klikken. **3***

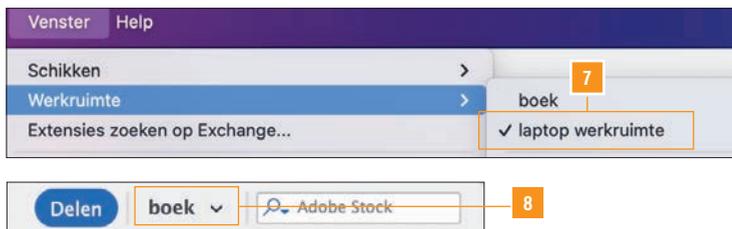
Werk je binnen een Citrix-omgeving, dan heb je pech. Veel voorinstellingen en dergelijke worden dan niet bewaard en zullen dus bij elke InDesign-sessie opnieuw moeten worden ingesteld.

(Select Container & Content), **4** **Effecten** (Effects) **5** en **Tekstomloop** (Text wrap). **6** Deze functies zijn nu niet meer zichtbaar in het deelvenster. Dat is niet erg, want deze functies gebruik je vrijwel altijd met het bijbehorende, aparte deelvenster. Klik op **OK**. Je ziet dat de benodigde knoppen nu wel zichtbaar zijn.

4. Kies nu uit het menu **Venster** (Window) ► **Werkruimte** (Workspace) ► **Nieuwe werkruimte** (New Workspace). Noem deze werkruimte 'laptop werkruimte'. Laat de andere opties aangevinkt staan. Klik op **OK**.

5. Je vindt deze werkruimte nu in het menu **Venster** (Window) ► **Werkruimte** (Workspace) ► **laptop werkruimte**. **7**

Je vindt de werkruimte ook in de rechterbovenhoek, naast de optie **Delen** (Share). **8**

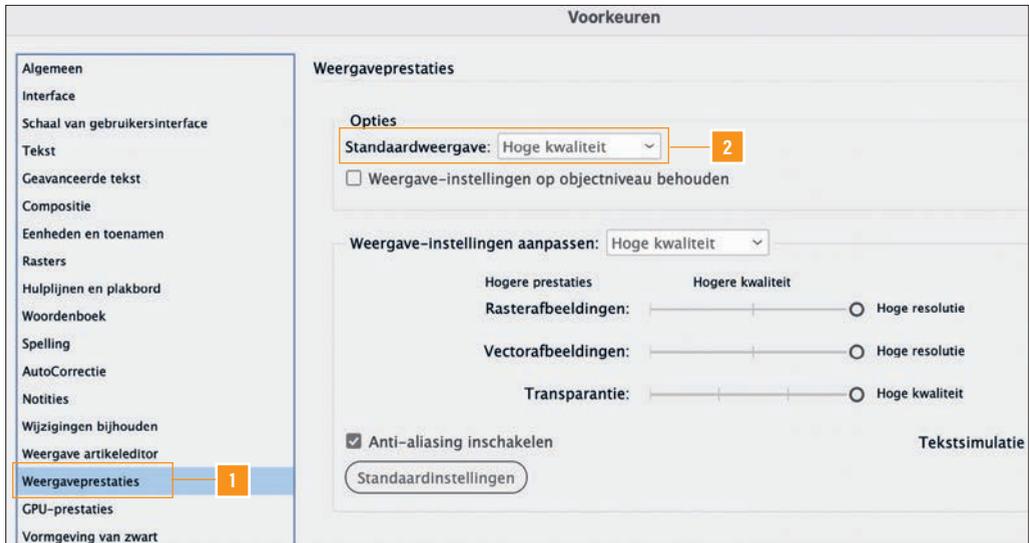
InDesign-voorkeuren

Zorg dat er *geen* document geopend is. De instellingen die je maakt gelden vanaf nu voor alle *nieuwe* documenten. Heb je een document geopend, dan gelden de instellingen alleen voor dat ene document.

1. Werk je met Windows, dan ga je naar het menu **Bewerken (Edit)** ► **Voorkeuren (Preferences)**. Werk je met macOS, dan ga je naar het menu **InDesign** ► **Voorkeuren (Preferences)**.
2. Kies uit de linkerlijst ► **Weergaveprestaties (Display Performance)**. **1** Om ervoor te zorgen dat de afbeeldingen er altijd scherp uitzien, zet je de **Standaardweergave (Default View)** op **Hoge kwaliteit (High Quality Display)**. **2**
3. Ga naar **Rasters (Grids)**. **3** (zie volgende pagina). Verwijder het vinkje bij **Rasters op achtergrond (Grids in Back)**. **4** Je wilt de blauwe basislijnen altijd voor de kleurvlakken en de foto's zien. Je kunt anders niet

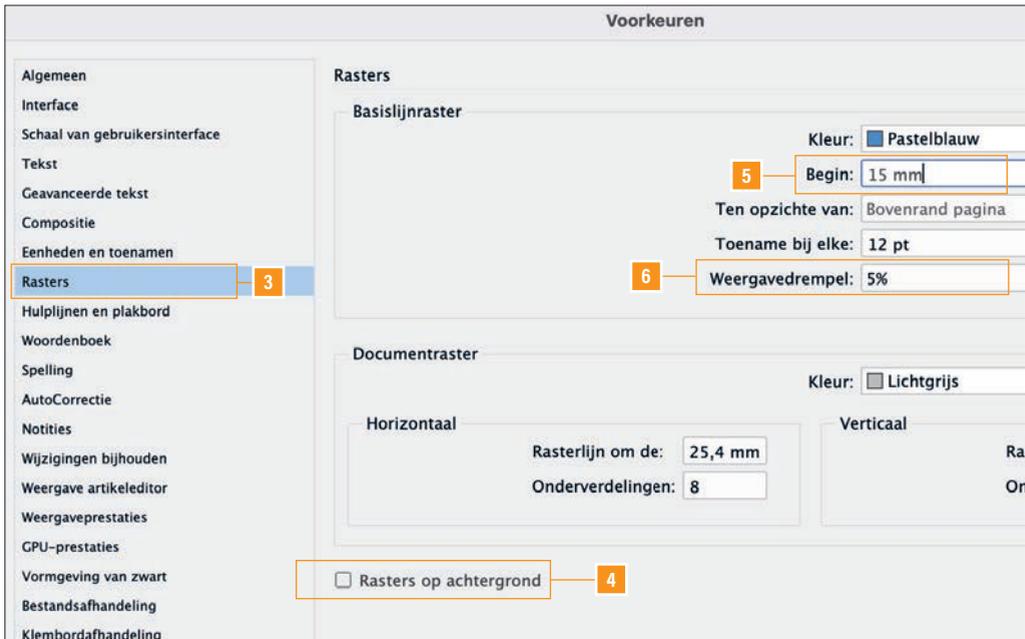
Let op. Sommige voorinstellingen blijven bewaard binnen het actieve document, terwijl andere instellingen voor de hele applicatie gelden.

 Het tonen van afbeeldingen in een hogere kwaliteit kan ten koste gaan van de snelheid van je computer.

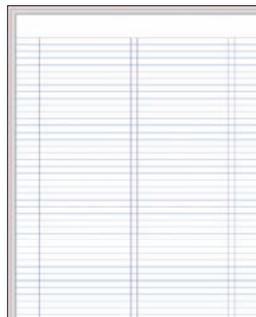

controleren of een tekst die op een foto staat wel lijnt met de rest van de tekst. Zet de waarde **Begin (Start)** **5** op 15 mm. Deze waarde gebruik je vaak als uitgangspunt, bij het bepalen van de marges. De eerste basislijn valt dan mooi samen met de marge **Boven (Top)**. Zet de **Weergavedrempel (View Threshold)** **6** op 5%. Laat je deze op 75% staan, dan laat InDesign geen basislijn raster zien wanneer het papierformaat kleiner wordt weergegeven dan 75% van de ware grootte. Bij een laptop is dat vrijwel altijd het geval. Door 5% te kiezen zal het basislijn raster altijd zichtbaar zijn.

Zie de paragraaf 'Basislijn raster' op pagina 57, voor meer informatie over dit basislijn raster.

Weergavedrempel op 75%. Het raster is niet zichtbaar.

Weergavedrempel op 5%. Dezelfde zoomstand maar nu is het raster wel zichtbaar.

Werk je liever met de Engelse versie van InDesign? Met de Creative Cloud-app kun je eenvoudig de taal van je programma wijzigen. Ga dan naar de **Voorkeuren** (Preferences) van deze app. Klik op de optie **Apps**. Daar kun je de gewenste taal kiezen. Ga vervolgens weer naar **Alle Apps**. Daar zijn de knoppen nu veranderd in **Installeren** (Install).

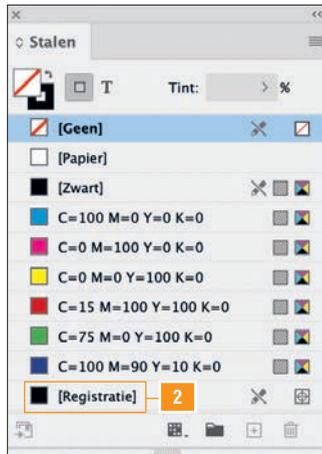
Er zijn nog andere voorkeuren waar je aan kunt denken:

- Werk je met een Engelse versie, maar wel met Nederlandse teksten? Zet dan bij **Woordenboek** (*Dictionary*) de taal op **Nederlands nieuwe spelling 2005**.
- Heb je moeite met het beoordelen van de menubalken? Zet dan de schaal bij **Schaal van gebruikersinterface** (*User Interface Scaling*) op een andere grootte.
- Werk je met een Engelse versie en staan de eenheden op punten? Kies dan bij **Liniaaleenheden** (*Ruler units*) voor millimeters.
- Vind je het startscherm overbodig? Zet dit dan uit, bij **Algemeen** (*General*).
- Werk je liever met een lichte omgeving van InDesign? Klik dan op het lichtste vierkantje bij **Interface**.

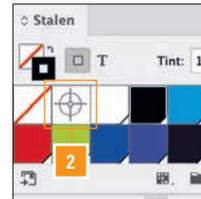
InDesign-stalen

InDesign kent maar een paar standaardkleuren. Deze kleuren zijn bovendien, naar mijn bescheiden mening, niet allemaal even fraai. Voeg daarom kleuren toe die voor jouw werkzaamheden wel bruikbaar zijn. Ook hier is het van belang dat je nog geen document open hebt staan.

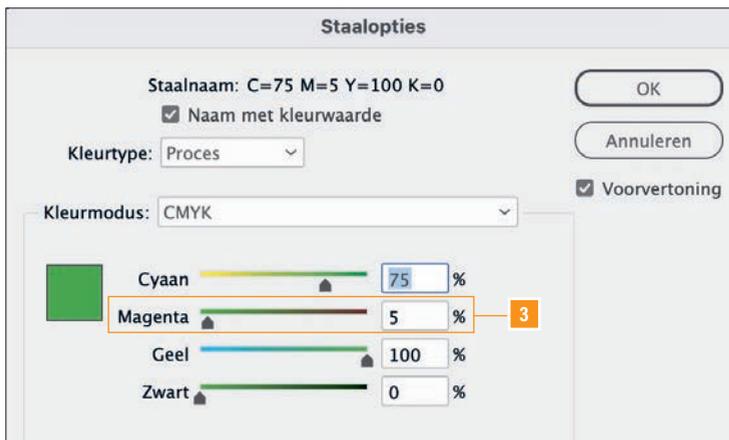
1. Kies uit het menu **Venster (Window) > Kleur (Color) > Stalen (Swatches)**. Sleep de kleur **Registratie (Registration)** **1** naar de onderzijde van het deelvenster. **2** Registratie is eigenlijk geen kleur. Registratie wordt alleen gebruikt wanneer je zelf snijtekens in een document gebruikt. Maar het zou problemen opleveren wanneer je deze kleur verwart met de kleur zwart. Door deze onderaan te plaatsen houdt je deze als het ware uit het zicht.

Laat je de stalen als miniaturen tonen, dan ziet het miniatuur van de kleur Registratie er heel anders uit. Kies uit het menu van het deelvenster: **Kleine miniaturen. (Small Thumbnail).**

2. Dubbelklik op de groene kleurstaal. Je ziet dat men 5% magenta in deze variant van groen heeft aangebracht. **3** Dit levert een vervuilde kleur op. Zet **Magenta** op 0 en je krijgt nu een veel helderder kleur groen. Klik op **OK**.

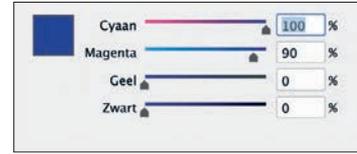

Waarom heeft Adobe voor deze variant van groen gekozen? De enige reden die ik kan verzinnen is een druktechnische reden.

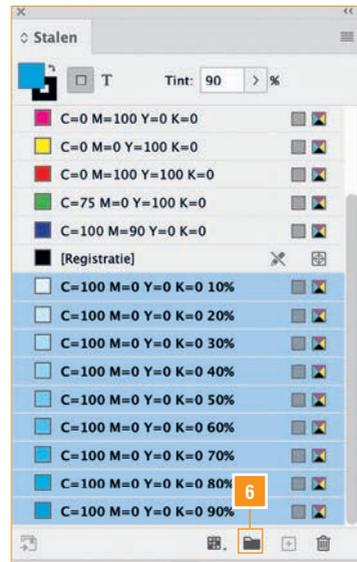
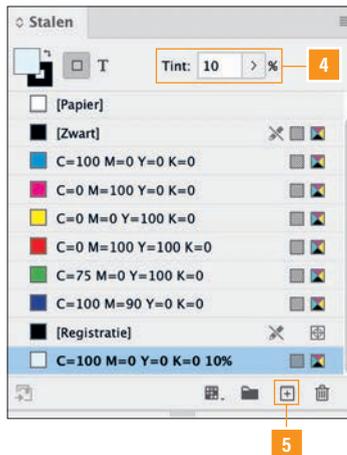
Wanneer dit type groen op een magenta ondergrond zou vallen, kan er nooit een wit kiertje ontstaan wanneer het drukwerk niet goed aansluit. Dit kiertje, ook wel een pasverschil genoemd, zou dan 5% magenta zijn.

- Dubbelklik op de rode staal. Zet hier de waarde **Cyaan** op 0. Je krijgt nu een mooi helder rood. Dubbelklik op donkerblauw en verwijder hier het **Geel**.

Het meest rode rood is Magenta 100% en Geel 100%. Beperk je jezelf tot twee kleuren dan heb je altijd een heldere kleur. Cyaan, magenta en geel noem je in de grafische industrie primaire kleuren en rood groen en blauw noem je secundaire kleuren. In de schilderkunst worden rood, geel en blauw, als primaire kleuren gezien.

- Wijs nu de kleur **Cyaan** aan. Zet boven de waarde **Tint** op 10% **4**. Klik vervolgens op het +-symbool **5** om deze kleur in het deelvenster te plaatsen.

Voeg op dezelfde manier de volgende percentages toe: 20%, 30% enzovoort. Selecteer deze tinten door eerst op de bovenste **Tint** te klikken, vervolgens de Shift-toets ingedrukt houden en op de laatste tint te klikken. Kies het mapsymbool **6** om de percentages in een kleurgroep te bewaren.

Door de letter **D** eenmaal in te drukken zet je de vulling op **Geen** (None) en de lijn op **Zwart** (Black). In Illustrator werkt dit ook zo. In Photoshop staat dan de voorgrondkleur op zwart en de achtergrondkleur op wit.

- Klik nu op de kleur **Magenta** aan en herhaal de procedure van stap 4. Doe dit ook voor de kleuren **Geel** en **[Zwart]**.
- Ben je klaar met het mengen van kleurstaal? Druk dan eenmaal op de letter **D**. De vulling wordt dan op **Geen** (None) gezet met een zwarte omlijnning . Vergeet je deze stap, dan zal elk geometrisch object dat je vanaf dit moment gaat maken, in de laatste gemengde kleur gezet worden.

Rijk zwart

Je hebt in de wereld van de vormgeving vele smaken zwart: koolzwart, paynes grey, obsidian, antraciet, inktzwart, jet black, melanin, gitzwart, onyx enzovoort. De verschillen tussen deze zwarten zijn digitaal haast niet zichtbaar te maken. In de schilderkunst zijn deze verschillen veel opvallender. Er is echter één smaak zwart die je binnen je publicatie wel goed kunt gebruiken en dat is rijk zwart. Dit is een zwart waar kleur aan toegevoegd is. Door bijvoorbeeld cyaan toe te voegen krijgt het zwart een koele uitstraling. Met magenta en geel krijgt het zwart een wat warmere uitstraling.

Voor drukwerk geldt er wel een spelregel; het totaal aan inkt mag nooit boven de 240% uit komen. In drukwerk komt er dan zo veel inkt op elkaar te liggen dat deze niet droogt en gaat afgeven op de achterzijde van het voorgaande exemplaar. Bovendien is kleurinkt duurder dan zwarte inkt. Dus het is ook nog eens een verspilling van inkt. Bij het exporteren van een PDF zal bij de juiste instelling het teveel aan inkt verwijderd worden.

Je kunt dit rijke zwart ook gebruiken voor grote vlakken die je over een foto plaatst. Zou je voor zo'n vlak alleen de inkt zwart gebruiken dan schijnt de foto door het vlak heen. Dat kan soms een interessant effect geven. Wil je dit effect niet, kies dan voor een vlak met een rijk zwart. Let op. *Gebruik dit rijke zwart nooit voor tekst of lijnen.* Doordat er namelijk meer inktlagen op elkaar gedrukt worden, krijg je een veel vettere tekst en lijn te zien.

De onderstaande illustratie simuleert dit effect. Doordat de kleuren niet exact passen en door de dikkere inktlaag, lijkt de letter veel vetter en soms zelfs onscherp.

ZWART

Je kunt dit rijke zwart als standaardstaal aan het deelvenster toevoegen, maar gebruik het met de nodige voorzichtigheid.

Rijk zwart komt vaak automatisch mee wanneer je uit Microsoft Excel een grafiek of tabel plaatst. In dat geval zal dit rijke zwart omgezet moeten worden naar 100% zwart. De lijnen van de tabel worden anders veel te dik.

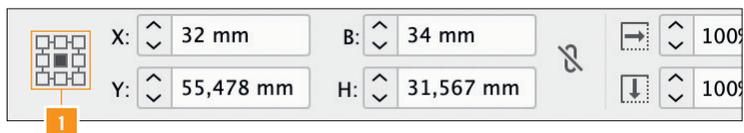

Die spelregel verschilt per drukkerij. De ene drukkerij stelt de maximale inktdekking op 220%, de andere drukkerij op 270%.

Er worden pogingen gedaan om het zwartste zwart te produceren. Een voorbeeld daarvan is Vantablack, dat meer dan 99,9 % van al het licht absorbeert. Een normale zwarte verf absorbeert 'slechts' 99,7% van al het zichtbare licht. BMW heeft hun BMW X6 in Vantablack laten schilderen. Deze is in de nacht vrijwel niet te zien en mag daarom de weg niet op. Het is dan ook vooral bedoeld voor de ontwikkeling van zelfrijdende auto's, vanwege het gebrek aan reflecties. Voor de liefhebber: Vantablack is eigenlijk geen pigment maar een bedekking met carbon nanotubes.

InDesign-regelpaneel

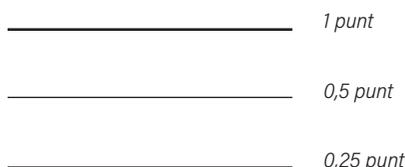
Wanneer je in het deelvenster **Regelpaneel** (*Control*) kijkt, zie je dat het oriëntatiepunt op linksboven staat. Je kunt met een muisklik ook het middelpunt kiezen. **1** Wanneer je vervolgens een foto spiegelt of roteert, dan spiegelt of roteert deze om zijn eigen as en blijft hij mooi op dezelfde positie liggen.

1 punt is ongeveer 0,353 mm.

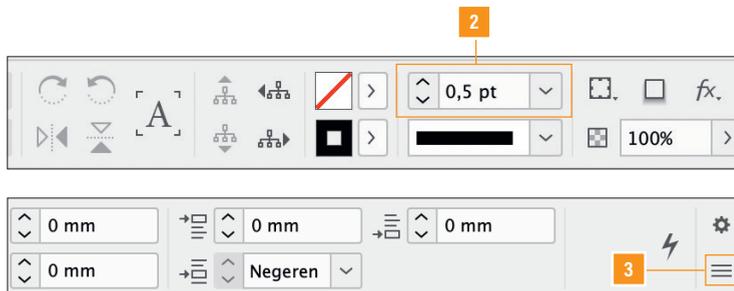
De standaard lijndikte van InDesign is 1 pt. Dat is een behoorlijk dikke lijn wanneer je die afdruckt. Een lijn van 0,5 pt of 0,25 pt levert een veel subtielere lijn op. Tabellen zullen er ook veel minder zwaar uitzien wanneer je met dunne lijnen gaat werken.

! Bij krantendrukkerijen wordt vaak om een minimale lijndikte van 1 pt gevraagd.

! Drukkerijen geven vaak aan wat de minimale lijndikte moet zijn. Voor drukwerk op gestreken papier is dat meestal 0,25 pt.

Om de lijn standaard op 0,5 pt te zetten kies je eerst het gereedschap **Selecteren** (*Select*). **▶** Ga naar het deelvenster **Regelpaneel** (*Control Panel*) en verander daar de waarde 1 pt in 0,5 pt. **2**

! Let op wanneer je een omljnd kader verkleint. De lijndikte schaal dan soms mee en kan onder deze 0,25 pt komen. InDesign kan je hiervoor waarschuwen. Zie pagina 339.

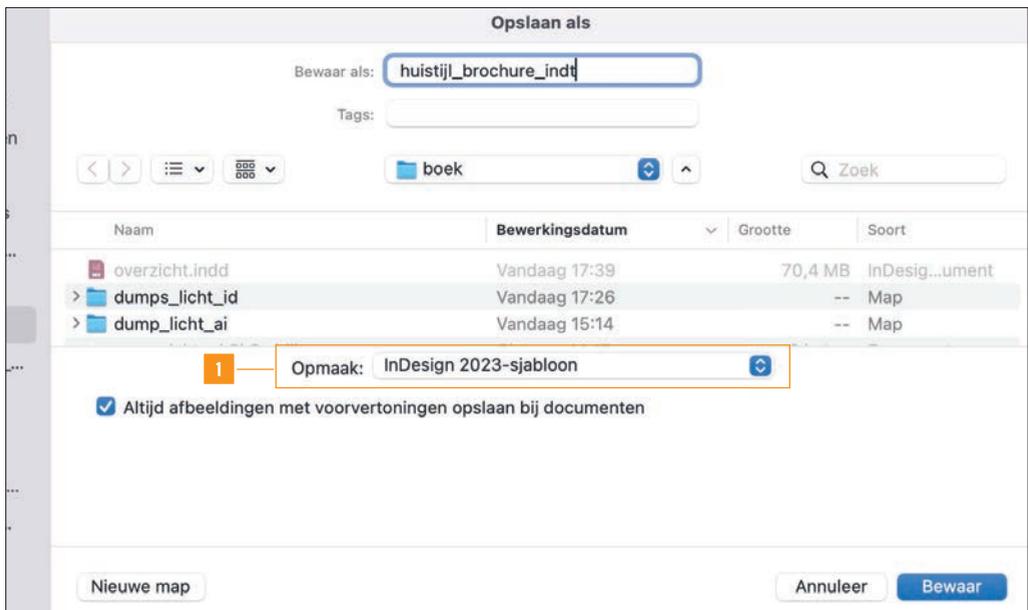
In het menu van het deelvenster **3** kun je aangeven dat een lijndikte moet meeschalen wanneer het kader of de lijn vergroot of verkleind wordt. In dit menu vind je veel opties die je ook aantreft op andere plaatsen in het programma. Via het menu van het deelvenster zijn deze echter wel sneller bereikbaar. Het menu is contextueel. Dit wil zeggen dat alleen opties worden aangeboden die op dat moment relevant zijn. Werk je bijvoorbeeld met de tekst, dan vind je in het menu allerlei typografische instellingen. Werk je met kaders, dan zal het menu voor dit onderdeel relevante opties aanbieden.

InDesign-sjabloon

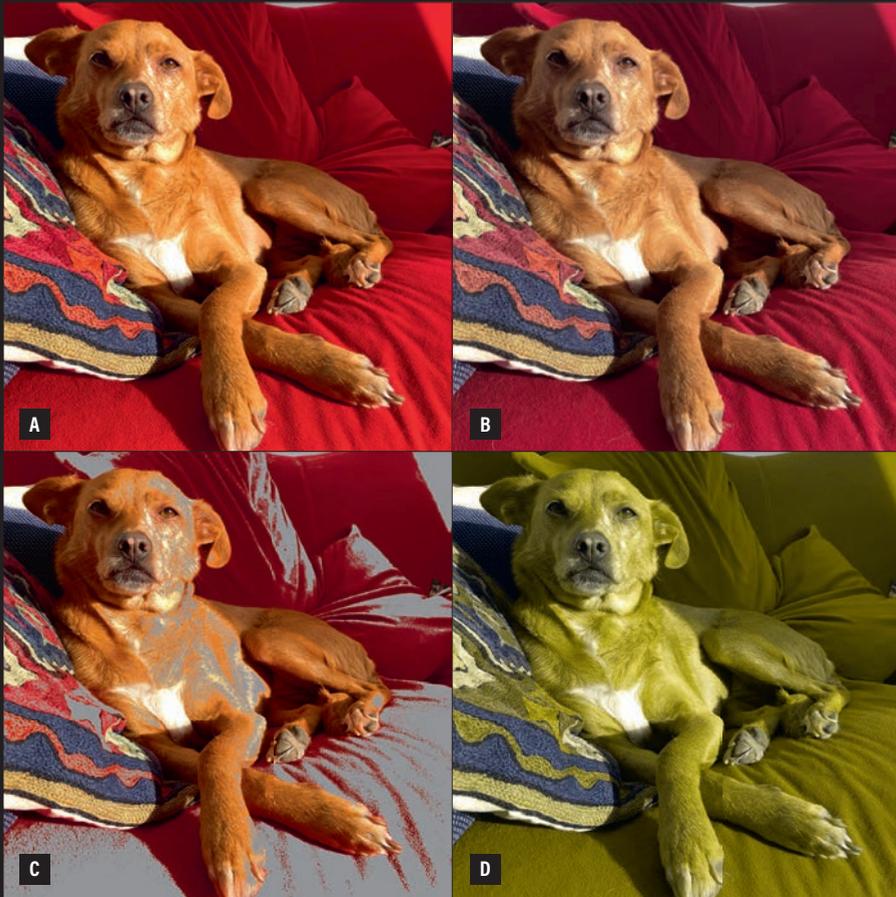
Je hebt nu een aantal instellingen en keuzes gemaakt *zonder* dat er een document open stond. Hiermee heb je InDesign aangegeven dat elk nieuw document deze instellingen moet gebruiken. Dit zijn alleen maar voorkeur-instellingen. Je kunt bij elk nieuw document nog steeds nieuwe keuzes en instellingen maken. Lees straks ook de paragraaf over het instellen van Illustrator. Daar leer je hoe je zogenoemde sjabloondocumenten kunt maken. InDesign kan ook met sjablonen werken. Bij deze uitleg loop ik wat vooruit op de komende lessen. Bestudeer eventueel eerst les 2 en 3 en kom dan terug bij deze paragraaf. Begin met het maken van een nieuw InDesign-document. Voeg aan dit document een aantal pagina's en alineastijlen toe en richt het deelvenster stalen in. Deze onderwerpen worden in de volgende hoofdstukken behandeld. Kies uit het menu **Bestand (File) ▶ Bewaar (Save)**. In het verschenen dialoogvenster kies je onderin niet een InDesign-document, maar een **InDesign 2023-sjabloon (InDesign 2023-template)**. **1** Klik op **Bewaar (Save)**. Sluit nu het document **Bestand (File) ▶ Sluiten (Close)**. Wanneer je dit document later weer opent, zal InDesign een compleet nieuw document maken, maar wel met alle instellingen die je zojuist gemaakt hebt. Je herkent zo'n sjabloon aan de extensie **.indt**.

Veel drukkerijen bieden sjablonen aan. Men weet dan zeker dat op het juiste formaat en met de juiste instellingen gewerkt wordt.

Heb je een opdracht voor een huisstijl, leg deze dan vast in een sjabloon. De opdrachtgever hoeft dan niet zelf te verzinnen hoe een kop of een platte tekst eruitziet.

Je kunt een reeds opgeslagen sjabloon altijd weer bijwerken. Kies dan uit het menu **Bestand (File) ▶ Openen (Open)**. Zoek het sjabloondocument op. Activeer de optie **Origineel openen (Open Original)** en klik dan pas op de knop **Open (Open)**. Het originele sjabloon wordt geopend. Je kunt vervolgens aanpassingen maken. Ben je klaar, sla het sjabloon dan op door uit het menu **Bestand (File) ▶ Opslaan (Save)** te kiezen. ■

Weergavemenu ► Instellen proef.

A RGB (standaard).

B Voorvertoning CMYK, simuleert drukwerk.

C Kleuromvangwaarschuwing (Gamut Warning) laat alle kleuren zien die haalbaar zijn in drukwerk.

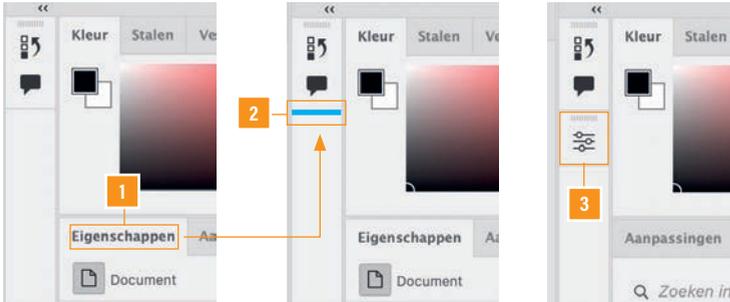
D Deuteranopia laat zien hoe een kleurenblinde deze foto ziet.

Photoshop-werkruimte

De standaardwerkruimte van Photoshop heet **Essentiële elementen** (*Essentials*). Op zich is deze helemaal niet verkeerd. Toch maak je liever een eigen werkruimte. Je wilt met name veel ruimte aan het deelvenster **Lagen** (*Layers*) geven. Je versleedt daarom het deelvenster **Eigenschappen** (*Properties*) naar de rechtsgelegen balk. (Zie de uitleg bij de illustraties.) Hetzelfde doe je ook met **Aanpassingen** (*Adjustments*). Het deelvenster **Bibliotheek** (*Library*) sluit je door uit het menu **Venster** (*Window*) ► **Bibliotheken** (*Libraries*) te kiezen

! Klik op het PS-icoon linksboven in het startscherm om de interface van Photoshop op te roepen.

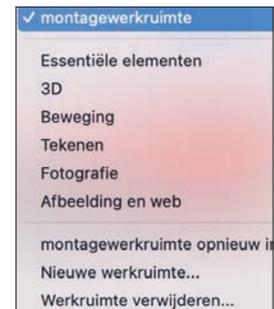

Pak het deelvenster bij het tabblad **1** vast en sleep dit tabblad naar de balk. Laat de muisknop pas los wanneer je een horizontale blauwe lijn ziet verschijnen. **2** Het deelvenster is nu een knop **3** geworden. Klik op deze knop om het deelvenster te openen en klik nogmaals om dit weer te sluiten.

Je mist nog een paar belangrijke deelvensters. Als eerste voeg je de penseeldeelvensters toe, door uit het menu **Venster** (*Window*) ► **Penseelinstellingen** (*Brush settings*) te kiezen. Voeg op dezelfde manier ook het deelvenster **Handelingen** (*Actions*) en **Notities** (*Notes*) toe.

Om deze indeling te bewaren kies je uit het menu **Venster** (*Window*) ► **Werkruimte** (*Workspace*) ► **Nieuwe werkruimte** (*New Workspace*). Noem deze werkruimte 'montagewerkruimte'. Vink *geen* van de aangeboden opties aan en klik op **OK**. (Zie de opmerking hiernaast.) Je vindt de werkruimte nu in de lijst van werkruimten, maar ook rechtsboven in het venster. **4**

In Photoshop kun je sneltoetsen, menu's en de inhoud van het deelvenster Gereedschappen aanpassen. Door aanpassingen in een werkruimte vast te leggen zijn deze alleen beschikbaar wanneer je met deze specifieke werkruimte werkt.

Photoshop-gereedschappen

Voordat je met een Photoshop-project begint, herstel je eerst de gereedschapsinstellingen. Op deze manier voorkom je dat een gereedschap nog op een instelling van 'vorige week' staat. Je bent de reden van deze instelling dan vaak allang vergeten en raakt in verwarring wanneer je dit gereedschap opnieuw gaat gebruiken. Vooral bij het gereedschap **Uitsnede** (*Crop Tool*) kan dat een dure fout opleveren.

1. Kies in het deelvenster **Gereedschappen** (*Tools*) het **Verplaatsgereedschap** (*Move Tool*) .
2. Ga naar het symbool rechts van het huisje. **1** Houd de rechtermuis-knop ingedrukt en kies **Alle gereedschappen herstellen** (*Reset All Tools*). **2** Klik op **OK**. Alle instellingen in het deelvenster **Beheer** worden nu teruggezet naar de fabrieksinstellingen.

Werk je met macOS, dan kun je in plaats van de rechtermuisknop ook de Control-toets ingedrukt houden tijdens het klikken.

Omdat je eerst het verplaatsgereedschap hebt gekozen wordt ook het deelvenster **Gereedschappen** teruggezet naar de standaardinstelling.

3. Druk eenmaal op de toets met de letter **D**. Hiermee zet je de voorgrondkleur weer op de kleur zwart en de achtergrondkleur op wit.

 Automatische selectie betekent, dat wanneer je een object in je ontwerp met het verplaatsgereedschap aanklikt, automatisch de bijbehorende laag wordt geactiveerd. Dat lijkt handig. Maar werk je met dunne lijnen, kleine tekst of transparantie, dan klik je snel mis en activeer je de verkeerde laag. Zet deze optie dan ook uit! Je zult deze opmerking vaker in dit boek tegenkomen en dat is niet overbodig.

Photoshop-handeling

Deze stap is optioneel. Je kunt zelf deze stappen uitvoeren, maar waarom laat je dat Photoshop niet doen? Nog beter zou zijn, wanneer Photoshop deze stappen automatisch uitvoert wanneer je het programma opstart. Hiervoor moet je een zogenoemde **Handeling** (*Action*) opnemen. In dit voorbeeld maak je een handeling die de gereedschappen herstelt, de kleurstalen op zwart en wit instelt en het verplaatsgereedschap instelt.

1. Om het verplaatsgereedschap goed in te stellen, moet je eerst een voorinstelling voor dit gereedschap vastleggen. Kies in het deelvenster **Gereedschappen** (*Tools*) het **Verplaatsgereedschap** (*Move*) . Verwijder in het brede deelvenster **Opties** (*Options*) het vinkje bij **Autom. selectie** (*Auto Select*). **1** Klik nu op het driehoekje. **2**

Er verschijnt een lijst van voorinstellingen. Kies het plusteken **3**
Noem deze instelling 'Selectie uit' **4** en klik op **OK**.

2. Kies uit het menu **Venster** (*Window*) ► **Handelingen** (*Actions*).
3. Klik op het mappsymbool. **5** Typ de naam 'interface' en klik op **OK**. Een mapje wordt een set genoemd en is niets meer dan een manier om de handelingen te ordenen. In deze set bewaar je alleen handelingen die het programma inrichten.

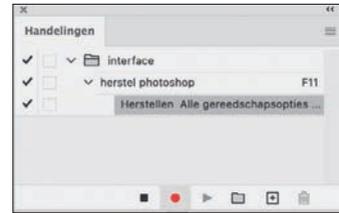
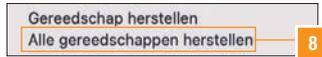
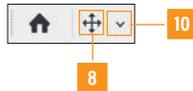

4. Om de handeling op te nemen klik je op het +-symbool. **6** Typ de naam 'herstel photoshop'. Kies de functietoets **F11**. Je kunt deze ook in combinatie met de Shift-toets gebruiken. Kies eventueel ook een kleur. Je kunt de acties namelijk ook als knoppen laten weergeven. Door middel van kleuren, kun je de verschillende soorten acties van elkaar onderscheiden. Klik nu op **Opnemen** (*Record*). **7** Photoshop zal al je handelingen vastleggen.

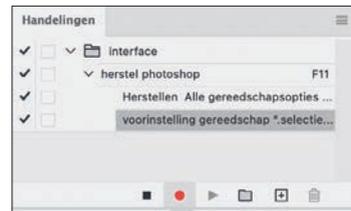
 *Let erop dat F12 door Photoshop wordt gebruikt om terug te keren naar de laatst bewaarde versie. In Photoshop wordt dit **Vorige versie** (*Revert*) genoemd. Een betere naam zou zijn 'Laatst bewaarde versie'.*

 *Werk je met macOS, dan kan het zijn dat F11 niet werkt, maar dat je het Control Centre van de Mac oproept. Om dat probleem op te lossen ga je naar de Systeemvoorkeuren van je computer en kies je Toetsenbord. Zet een vinkje bij **Gebruik de toetsen 'F1', 'F2', enzovoort, als standaardfunctietoetsen**. Wil je ook macOS-functietoetsen gebruiken, dan zul je vanaf nu ook de fn-toets links onder op je toetsenbord moeten indrukken.*

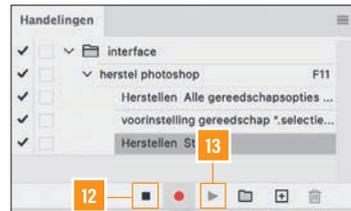
5. Ga als eerste naar het gereedschap **Verplaatsen** . Klik met de *rechtermuisknop* op het voorbeeldminiatuur **8** en kies **Alle gereedschappen herstellen** (*Reset All Tools*). **8**

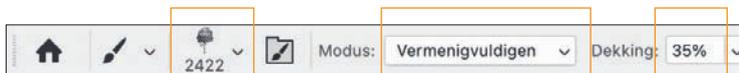
6. Ga nu naar het driehoekje rechts van het voorbeeldminiatuur **10** en kies de juist gemaakt voorinstelling: **Selectie uit**. **11**

7. Druk op de letter **D** om de stalen te herstellen.

8. De handeling is nu compleet. Zet de opname stop door in het deelvenster **Handelingen** (*Actions*) op het vierkantje te klikken. **12**
9. Om de handeling te testen maak je eerst een paar willekeurige keuzes in het deelvenster **Beheer** (*Options*). Kies ook een paar willekeurige kleuren uit. Klik op de handeling in het deelvenster **Handelingen** (*Actions*) en klik op het driehoekje **13** of druk op functietoets **F11**.

Voor F11.

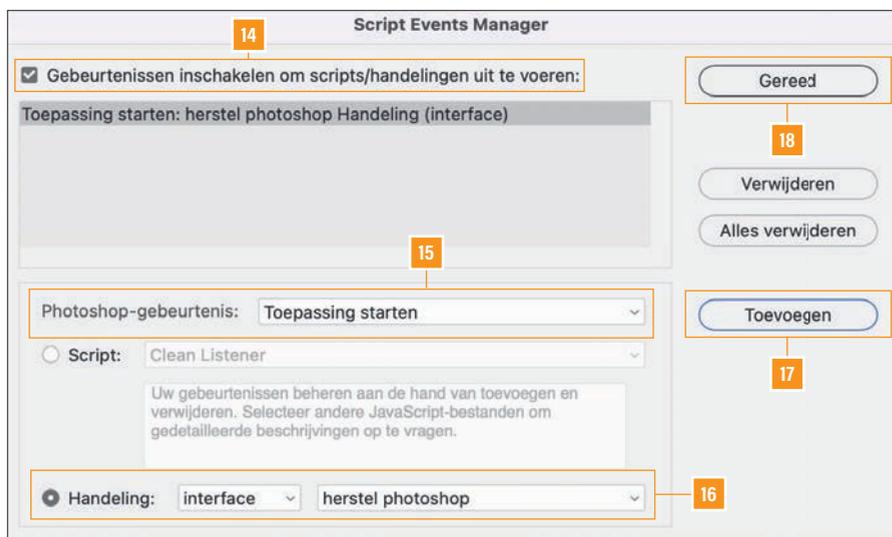
Na F11.

Scripts Events Manager

Heb je de handeling getest, dan kun je nog een stap verder gaan en deze handeling automatisch door Photoshop laten uitvoeren.

10. Ga naar het menu **Bestand (File) ▶ Scripts ▶ Scripts Events Manager**.
11. Vink de optie **Gebeurtenissen inschakelen om scripts/handelingen te laten uitvoeren** (*Enable Events to Run Scripts/Actions*) aan. **14**
12. Kies bij **Photoshop-gebeurtenis** (*Photoshop Event*) voor **Toepassing starten** (*Start App.*). **15** Hiermee zeg je eigenlijk: 'Wat moet er gebeuren wanneer Photoshop opstart.'
13. Kies onderin **Handeling:** (*Action:*) en kies de zojuist gemaakte handeling. **16** Klik op **Toevoegen** (*Add*). **17** Klik op **Gereed** (*Done*). **18**

Bij Photoshop-gebeurtenissen kun je ook aangeven welke handeling Photoshop moet uitvoeren wanneer er een nieuw document wordt gemaakt, geprint of gesloten.

Wanneer je de volgende keer Photoshop opstart, zal de handeling 'herstel photoshop' als eerste worden uitgevoerd. Je bent er dan zeker van dat er geen exotische instellingen van je vorige Photoshop-werkzaamheden zijn achtergebleven. Je zet de Scripts Events Manager weer uit via hetzelfde dialoogvenster.

*Je kunt meerdere handelingen laten uitvoeren. Kies een nieuwe handeling en klik weer op **Toevoegen** (*Add*). Je kunt de volgorde aanpassen door de handelingen in de lijst te verslepen.*